

Калховник

Лезбны ВКП(б) Сыктывдинса Райком да Райсполком

№ 28 (154) | ЮН 28-öd лун, 1936 во. | Соныс 10 ур

Вермыс јозлөн Конституција

ВКП(б) ЦК пленум вылын, а сы борын СССР-са ЦК заседаније вылын Сталин јорт доклад куза лоі ошкыма выл советскöј Конституцијалыс проект.

Тајо ыжидыс-ыжид историческöј документ, выл человечество исторіяны јаругнд мајак. Тајо вермыс социализм страналы, классастом социалистическöј обществолөн Конституција, кодс лободом јозас великöј вожд Сталин јорт вескөдлөм улын да сјö личнöј участје-өн.

Выл советскöј Конституцијалөн проект петкөдлө, кушом ыжид, збылыс гигантскö, вермырно-историческöј төдчанлуна вермөмјас шөдөдма Советяс странаы 1924-öd восян, кор вöл примитөма öнја Конституцијас.

СССР öнi вындрa индустриальнö страна, первокласснö öкөд промышленноста, воытмунныс техника страна. Мi вермын гөрдичтөм шуны, мыј СССР-са ужалыс јöз—сјö ыжид вындрa индустриальнö дөжавалөн јöз, кодяс Ленинскöј партија вескөдлөм улын дубöј кадб дасө сетны пасвартауна отпор став империалистическöј, фашистскöј хищникясды, кодяс пестыбны мјан страна вылө.

СССР—мирны медгырыс вгзүм овмөса страна, көнi дорвын коллективизација подув вылын бирөдма кулачествос кыкi класссö. СССР—сөшм страна, көнi частнö капиталистясөс—купөцясөс, перекушникясөс, спекулантясөс зырөма быдылас да пыр кежлө. Мјан öнi—советскöј вузасөм, спекуланттөг, перекушниктөг вузасөм.

Социализм мјан странаы вермыс чкөз да бергөдчөтм вылө. Сы көд шөц жежыны классяс да на костын соотношенјөс.

Пролетариат быдыс i лыд боксан i качество боксан. Сјö абу сөшм класс, кодсө лиштөма производствө средство да кодсө наритөвы капиталистяс. Сјö—власт бердын судалыс рабочöј класс, став јöзө котырыс, кодi перөдөлывжөт асысө природас да мөздысө важ обществоса коласясөс.

Крестанство—абу-нын мелкöј товаропроизводителяслөн класс. Сјö—кызвынас колхознö крестанство, кодяслөн производствө средствояс бтүвтомa. Интелигенција мјан öнi ужалыс јöз пыс петөм јöз. Важ интелигенцијалөн ыжиджык жүкөны öнi тышкөб став јöзкөд бтвдылыс социализм вöсна.

Эксплоататорскöј классясөс бирөдма, но налди коласясыс өмөсна. Најö зилöны кутчыны тышкөсмын мед подлөј да јос средствөсөс. Сы вöсна i öнi, классастом социалистическöј обществоын, ре-

волюционнö суслун век колө кутны кыч некор вылын.

СССР-ын классяс абуөс. Ем ужалыс јöз. Тасаң петö советскöј демократијалөн вöвлытөма паскалөм. Борысан право ставлы, судөн сыс лиштөмјасды кычi, сөшм, Конституцијалыс проектсө, СССР-са основнö законлыс проектсө—ужалыс јöзлө обсудитөм вылө летөм—ставыс тајö јаругында петкөдлө советскöј демократијалыс хоризонтсө. Сјö сек, кор капиталистическöј странајасын бирөбөны буржуазнö демократијалөн бөрја коласясыс да ыжидалды лөбө зилöны ыжидавны фашистскöј палачяс.

Мјан советскöј страна—ас өрнөја ужалыс јöзлөн братскöј семья. Ленинско-Сталинскöј национальнöј политика нубөдмөн важөн уытыртөм јöз сувтöны воытмунныс роч ужалысөс рабд. Тајö зөв бура тыдалö мјан Комi областуса өмөс да культура кытөмыс.

Сталинскöј Конституција проектнi индөма, мыј лөб котыртөма Комi Автономнöј Советскöј Социалистическöј республика. Тајö ыжидыс-ыжид событје комi ужалыс јöз исторіяны.

Важөн вöвлөм—царскöј колонијасан—Автономнöј Советскöј Социалистическöј республикада! Ташөм туыс мјан ужалыс јöзлөн советяс страна са великö семјаны! Ташөм торыс вермө лоны сөмын мјан социалистическöј государствөн, көнi јурнубдө јöзаслөн генеральнö вожд Сталин јорт!

Комi буржуазнö националистяс уна во зилöны торбөны комi ужалыс јöзсө пролетариат фиктура система улыс, Сбөт союзыс. Најö зилöны лөбөны комi буржуазнö республика, лөбөны комi кулакясдыс ыжидалды, итчыны фашистяскөд. ВКП(б) Воытм Крајком вескөдлөм улын да сјö отсөгөн лоі жүгөдма буржуазнö националистясдыс став зилөмјасөс. Воытм крајö пырөм бөрын Комi област кычi өмөс боксан, сiдi i культура боксан, вöвлытөма кытис.

Выл Конституција проект вылө комi ужалыс јöз шыасны ыжидымкөдөн да кыпылундн. Медвоза чолмалана кывыс да пöсa радејтөмыс налбн, кыч тыдалö мјан газетын јöзөдөм шыбдчөмјасөс, вескөдөма сылы, кодi сөтис мјанлы закитөчнöј да культурнö олом, социализмлыс великö победаяс котытылыс—великö Сталинлы.

— Стахановскöј ужөн петкөднө областөс воытмунныс братскöј республикаяс да областяс рабдö—ташөм көсөсөм комi ужалыс јöзлөн.

(„Вөрлөзө“ газет передовијөс.)

Транзитно-молевöј кылөдчөм кежлө оз лөсөдчыны

Лөзым öктсөветува „Лозунг“ колхоз транзитно-молевöј кылөдчөм кежлө нөтi оз лөсөдчы.

Колана јöз—мол дөкалг кежлө бндө-на абу сувтөдма, бона стрө-

итөм абу помалөма. А бона сувтөдтөм понда лыа вылө космис 300 кубометр вөр кодi бндө-на сен кулө.

Гим Паш.

Стахановскöј ужөн петкөднө областөс воытмунныс братскöј республикаяс да областяс рабдö.

Обсуждајтөны выл Конституцијалыс проект

Ошкөны Конституцијалыс проект

Соска öктсөветува актив выл Конституцијалыс проект обсуждајтөн пасјис: Конституција лөбөдөм вылын ужалыны мјан партијаса да правителствоса руководителяс да мјан вожд Сталин јорт.

Выл Конституција проектнi виставсө, мыј мјан странаы лөб сөшм демократија, кушөм некодыр на ез вöвлы нөтi капиталистическöј государствөн. Быд ужалыс морт, кытөн-көт сјö ез ужав за водын, колхозын i мукөдланы вермас бөрысыны советясөс.

Торбөн-нын јона ошкөны сјöс,

мыј проектнi индөма Комi областөс Автономнöј Советскöј Социалистическöј Республикада торбөм јылыс.

Соска öктсөветува актив зонна сөлөмсанөс ошкө Конституцијалыс проектсө да шөц итö практическöј öктсөветува ужаскөд кылөдчөм, уборка кежлө лөбөдчөмкөд, стрөйтчөмкөд да с. в. да 15 вося славнöј јубилөј кежлө вөдчыны тырверөмјасөн.

Выл Сталинскöј Конституцијалыс проект обсуждајтнi заводичны став колхозяс.

Выл Конституцијалөн проект мјан сертi

доз öктсөветува актив ВКП(б) ЦК јунскöј пленум итөгяс јылыс да выл Конституција проект обсуждајтны öктсөвет пленум вылын, көнi вöлi 100 морт гөбөр колхозник-колхозницаяс да öктсө актив.

Выл Конституција проектнi торбөн јона ошкөны, мыј мјан странаы лөб сөшм демократија, кушөм ез вöвлы некор нөтi капиталистическöј странајасын. Мыј быд ужалыс морт, абу-кө сјöс лиштөма судөн бөрысан правасы, вермас бөрыны дај бөрысыны советөс.

Пленум вылын участвутяс колхозник-колхозницаяс нымкоа чолмаланы, мыј выл Сталинскöј Конституција лоі вөчөма мјан сө-

лөм сертi, кодi вөждас помөд мјанбөс закитөчнöј культурнöј олдөма.

Торбөн јона ошкөны, мыј Комi областөс Комi Автономнöј Советскöј Социалистическöј Республикада торбөм сјöс, сјö нөшта јонмыка бдөдас комi ужалыс јöзлыс өмөс да культура торталдысөс, кодсө кыпөдөма Крајком вескөдлөм улын, да комi областуса ужалыс јöз шөдөдны исклүчителнöј вермөмјас.

Пленум вылын шуыны выл Сталинскöј Конституцијалыс проект проработажны быд колхозын да јыд бригаданы торбөн, мед быд колхозница i колхозник бура төдсө выл Конституцијалыс проект.

ВКП(б) Крајком вескөдлөм улын Комi област быдыс воытмунныс республикадö

Јун 24-öd лунö Вылгортын вөлдөтува профсоюзнöј собрание.

Собрание обсудитис ВКП(б) ЦК јунскöј пленумлыс шөдмјас.

Сорнитясөс асланыс сорнясын ошкөны выл Конституцијалыс проект да торбөн индөны сы вылө, мыј сјöн колө төдмөдны быд колхозниксө, быд ужалыс мортсө.

Торја сорнитясөс висталды:

У лјанов (ВЛКСМ РК). Конституцијалөн проектнi петис важөкөд-нын, но мјан ем сөшөм профсоюзникяс, кодяс öнө-на сјöс ез лыдыны, сы понда, ме ногөн, проектсө колө нөшта-на öтчө обсудитны месткомјасын, гөбөр вөдны быд профсоюзниксө, мыј ташөм Конституција вермас лоны сөмын СССР-ын, гөбөрвөдны, кушөм положенјөны олдөны заранпаса ужалыс јöз, петкөднө сјö торталдысө, кодi ем мјан ужалыс јöз да заранпаса ужалыс јöз олом костын.

Мөзөнцева (ВЛКСМ РК). Сөмын мјан страна вермө сетны асысө шөдмјасөс ужалыс јöз обсуждајтөм вылө, некор сјöс оз ло капиталистическöј странајасын.

Сөмын мјан странаы вермас лоны ташөм демократичнöј Конституција.

Мјан возд сувтө мог гөбөрвөдны став колхозникясөс, став ужалыс јöзөс, мыј тајö Конституцијас ем партија национальнöј политикалөн торжество. Сөмын партијалыс национальнöј политика олдөм торбөм мi полүчитим счастье ливдөм.

Мi долженбө котырты неграмотност да малограмотност бирөдмөс, сы понда, мыј вөдөдчөтм морт оз вермы портны олом сјöс могјасөс, кодсө сувтөдө выл Конституција. Котыртыны политическöј да техническöј төдөмлуна кыпөдөм.

Сыны, мыј мјан Комi област кодi вөзтi вөлi бөрө колөм пөмыд областөн, петис медвоза радјасө, кодлөн ем промышленност, транспорт, быдыс вгзүм ужалом, ыжид роль вөрсис ВКП(б) Крајком—воытмөс бөшевикяслөн штаб, код вескөдлөм улын да былдуна отсөгөн Комi областнöј парторганизација ердөдс буржуазнöј националистясөс, кыпөдс областлыс став өмөсөс.

Возынмуные бригада

Слэббда сиктсвэтувса „Свет“ колхозыс Коданов Ягор Иванович 3-д бригада, колхозын ужалд мецца бура.

Бригада гбра-кбца план помаліс 7 лун сродыс воцжык.

Гбра-кбца помалом ббрын бригада переклучітціс ужавны туй дорб, кбні дні ізббдма стахановскбй дскада, галкі петкбдан план јун 20-дб лун кежлб најб тыртісны 100 прб-

цент вылб.

Оні бригадыс нывбабас ужалоны берг чістітан уж выцын, медым молевбј сплав нубдны буржыка да регыджык каббн.

Комі областлы 15 воца јубілей тырыг кежлб бригада бид уж куца кбсб вони тырвермомбн да ас бброаыс чуксалб мукбд колхозясыс став бригадајасбс.

Колхознык.

Лоббдчыны рабсёл-корјас областувса влоот кежлб

Јул 10-дб лунб Сыктывкарын воебб областувса рабсёлкорјаслбн слот.

Слот кежлб став партіјнбј, комсомолскбј, советскбј да профсоюзнбј організацијајаслы колб котыртны ыжыд лоббдчына уж, котыртны сыгббр став колхознікјасбс, став стено бшбдан гачетын ужалыјасбс. Партіјнбј да комсомолскбј организацијајаслы нбшта буржыка котыртны стенгазет уж да котыртны сы гббр кылббдан фронт да колхознбј производство вылыс стахановсјасбс.

Медым пбртны оломб мјан

партіјалыс да рафјетана вожд Сталин јортлыс індбјасб, колб бид газет бердын ужалыслы, рабсёлкорлы пуктыны ужсб сіці, медым бид статја, бид заметка да бид газетнбј строка јонжыка тышкасыс партіја генералнбј туй віз вбсна.

Рабсёлкорјас областнбј слот кежлб лоббдчым колб нубдны бид участокын організованнбја. Рабсёлкорјас областувса слот вылб колб істыны медбур рабсёлкорјасбс, производство вылыс стахановсјасбс, сталінскбј ударнікјасбс да ударніцајасбс.

Налогбвбј кампаніје нубдны отлічно вылб

Рајфінотдел да сиктсвэтувса бостчісны нубдны ыжыд хозачствено-політїческбј мог—вітму вот да самообложеніе куца кампаніје.

Вітму вот да самообложеніе кампаніје нубдм лоб ыжыд ужбн рајонувса јукбды да сиктсвэтувсасы. Налы колб петкббдыны ыжыд гібкост да чоткбја ужалом, мед не лезны ужын зугны партіјалыс да правітстволыс лобббдм налогбвбј політїкабс.

Тбмзавны сиктын бид овмсб, најбс точнбј учот вылб бостббн.

Бостны учотбј ак став сиктббс колхозјаслыс, колхознікјаслыс, бткаулысјаслыс, рабочбјаслыс да служашчбјаслыс, натурабн быг прверітббн.Оз поз вубдныны, мјј тајб лыпасјас сертыс пондас не сбмын облагаччыны овмсбс вбтбн, но і лобны лыпасјаснб скбтвїзбм паскббдм государственнбј план

оломб пбртбм прбверітббн.

Бура пуктыны уж бткаулысјаслыс неземлефелчскбј доходјас да рынок вылын вузасбмыс бостбм доходјас арталбм і куца, тбмзавны став доходсб асыс јуасббн, тбсјаслыс содтбд јуасббн, і сы серті точнбја обложітны налогбн.

Овмсб, скбт да доходјас учот вылб бостігбн сиктсвэтувсасы колб індыны торја кыквтыс мортбс да најбс возыв колана ногбн інструктурјутны.

Учот нубдгбн колб јона паскббдны массово-разјаснїемнбј уж. Бид колхознікы і бткаулыс вїставны, кушбм ыжыд тбдчаналун кутбј учотб стбна нубдмыс.

Рајфолы да ісктсвэтувлыс комвас нубдны ставсыс чорыд кыквутбм медым некушбм бшыкбјас ез лоны, да нубдны учотб отлічно вылб.

Котыртбма волејболнбј команда да стрелковбј кружок

РІК бердса первїчнбј комсомолскбј организација ВЛКСМ X-дб сїездыс шубїјасбб проработатбм ббрын вбчїс ужалан план 2 тбдыс кежлб, кытчб сујс і ташбм ујас, кытч волејболнбј команда да стрелковбј кружок котыртбм.

Оні первїчнбј организација бердын Кузванов јорт вескббдм улын комсомолецјасыс да томјб-

зыс котыртбма волејболнбј команда да Топоров јорт вескббдм улын стрелковбј кружок.

Кружоклбн вбл-нїн бтк занатїе, кбні шуісны бид нефеел пын занїматчыны кыкыс.

Волејболнбј команда регуларнбја тренїрујтчб.

М. Б.

Вїшератїн нубд павыда уж

Кбрткербс сиктсвэтувса Калїнїныма колхозыс колхозса јуралыс Вїшератїн мунб павыд јбв сдартбм куца государственнбј план тыртбмлы.

Вїшератїн колхознікјас костын сорнїтб, мјј таво јбв заданїе колб мынтаны сбмын 130—140 лїтр сы понда мјј колхознікјаслбн-кб заданїеыс вбл 190 лїтр, то

МТФ бура ужалбм понда чїнб 50—лїтр вылб, а збыл вылас, закон сертї, чїнб сбмын 22 лїтр.

Та понда Вїшератїн і ачыс бнб-на мынтїс сбмын 143 лїтр.

Конвенціоннбј доднб јбв вузалбм куца договор Вїшератїн бнб-на ез заклучїт да оз і кбсјы сы понда, мјј сїб став јбвбд вузалб і шарт да 50 урбн бокб.

Котыртны тыш скбт вредїтелјаскбд

Мїјан скбт—мбсјас, вбвјас да порсјас јона вїсвлыбдны паразїтарнбј вїсбмјасбн, којас частб в-їбблбны скбт кулбмб да сетбны государстволы зев ыжыд убытка.

Став паразїтарнбј вїсбмјас пыс 70, прбцент усб ков вїсбмјас вылб. А ков вїсбм начмббб скбтлыс бид-мбм, јонмбм, вбвјаслыс ічбтмбббд ужалан вын, зев частб овлб, мјј чанјасбс, вбвјасбс тырмымбн вер-дны бур кбрымбн, а најб омблбс еббстбмбс, сы понда, мјј налбн ем ков вїсбм.

Мбсјаслбн ковїбн вїсїгбн омбл-тчб јай, ічбтмб гослбн прбцент, 25-40 прбцент вылб чїнб јбв в-їбм.

Мїјан рајонын паразїтарнбј вїсбмјас пыс мецца јона паскалбма ков вїсбм, мецца јона сїбн вїсбны вбвјас, торїбн-нїн чанјас. Рајзо сведенїејас сертї 1935 воб вїт тблыс чбжбн кулїс 34 чан, унжыкыс ков вїсбм понда. Вылгорт сїктсвэтувса „Гбрд партизан“ колхозын вблїны случайјас, мјј чанјас кулалїсны запор понда да сы понда, мјј ков розблїс чанјаслыс кїш-кајасбс.

Мецца ыжыд помкајасбн, мјј скбт массбббја вїсб ковїбн лоб сїб, мјј мїјан скбт, вбвјас олбны вывтї омбл санитарнбј условїејан. Вбвјас олбны жождбм конушнајасын, кытыс ков лїчїнкајасбн зараїтчбм кујбд тбвбды оз ідраселы. Чанјасбс вїзбны сїз-жб кујбда жожд вылын, дескыда, унжык картаас олб 10-15 чан. Вербдны најбс зев частб вескыда жожд вывсан, кбрым вылб вескалбны ков лїчїнкајас, коббн вбвјас да чанјас і зараїтчбны. А конухјас, колхозса вескббдылојас да зооветперсонал та вылб оз і вїзблїны.

Ков вїсббмн вывтї јона вїсбны порсјас, којасбс мецца јона сїбс зараїтчбм порт аслас іспраженїејас пыр, којасбс порсјас зев оота пырыс сојбны.

А порс јай, коді зараїтчбма ков лїчїнкајасбн мортлы сојны оз туй, мортсы сы пыр вермб ачыс зараїтчыны ковїбн. Сы понда ков лїчїнкајасбн зараїтчбм порс јай бракујтчб, лїбб заварїтчб лїс рубн, мјј вбсна јайлбн сојан качествосы быр.

Сы понда, мјј ков вїсбм сетб

мїјанлы зев ыжыд убытка, став колхознікјаслы, скбт, порс вїсїејаслы да конухјаслы ськбд колб чорыда тышкасын. Зооветперсоналлы колб котыртны ськбд ыжыд тыш, тышкасын дугдывтбг, бид лун, сы понда, мјј кампанїејасн да декадајасбн тышкасом торја мбсјасбс, вбвјасбс лечїтбм немтор оз сет.

Мјј колб вбчны, медым котыртны тыш ков вїсбмкбд?

Вбв вїзбм куца: Бурмбдны вбвлыс олан условїе, лоббдны бид конушнаын жожд, ідранны сетыс кујбд да вежланы волбс.

Лбсбдны торја кујбд вїзанїјас сещбм местјасб, кытчб оз ветлы скбт да јбс. Став кујбд пуктыны чукбрб, вевтгыны ізасбн да мубн, лїбб обезвредїтбм кујббн. Тагї вїцны 16 луныс не ешакык.

Шоны, коді лоб тајб чукбрын 16 лун чбжбн вїбс став ков лїчїнкајас, сы ббрын сїбс позб іспозујтны, кытч удобренїе.

Турунбл, ізасбн вердїгбн вердны сбмын ласїсны, медым сїбб ез вермы уоны жожд да зараїтчыны ков јайчїкбн.

Јуктваны скбтбс чїстб јукмбсјасыс, јујасыс, а не најт ва гбпјасыс да судалан тыјасыс, кбні ем скбт кујбд.

Зооветперсоналлы воын кык пбв дорас не ешакыкыс нубдлыны вбвјасбс конвасыс междбм, а сїз-жб конушнајасбс, јуанїјасбс, кујббс да с. в. обезвредїтбм да ков лїчїнкајасыс весалбм. Чукбртбм ков да сылыс лїчїнкајас сотны лїбб зббны му пїб.

Порс вїзбм куца: Лбсбдны порсјаслы поре оланїјас зооветправїлојас сертї. Котыртны тыш сїбб торкбд, мјј порсјас ветлбны ывла вывтї да керкајас днїтї. Лбсбдны колхозјасын, колхознік овмсбн торја пбдса уборнбјас, кытчб порсјас оз вермыны пырын.

Начкбм порсјаслыс јай колб бїт сетлыны ветсанужалысјаслы осморт вылб да сещбм јатушасбс, којас зараїтчбма ковїбн обезвредїтны.

Сбмын скбт вїсбмјаскбд чорыд тыш котыртбмн мї збыл вылб вермам котыртны тыш социалїстїческбј скбтвїзбм паскббдм понда. СТРЕКАЛОВ.

Мбсјас вбсна оз тбжысны

Лбзым сиктсвэтувса „Урожай“ колхозыс МТФ-ын јуралыс Сївкова да скбтїцајас Шоболкіна Надежда да Максїмова Надежда МТФ-ын уж бурмббдм понда да јбв лыгбтбм содтбм понда нбтї оз тбжысны. Мбс картајасыс зев, најтбс, не-

кор оз весавны, мбсјасбс бнї вердбны зев омбла, содтбд кбрым оз сетлыны, а сы понда јбв лыгбтбм бнї вывтї јона чїнїс да јбв поставка мынтбм нужалыс, колхозлбн мынтгытбм-на быдса 1000 лїтр. ГІМ ПАШ.

Телефонїстјасын ужалбны челад

Мајасса пошта агент Којушев, унжык сбм бостбм могыс, пошта вылб телефонїстјасбн індїс асыс 4 ічбт челафбс.

А челаф дежурїтбм понда Мажа лїнїја вылын пыр артмб не-лукчї торјас, ічбт дежурїтгыејас оз вермыны обеспечїтны вызов да прїмїтны телеграмма.

Лїнїја вылын најб оз соблудатїны некушбм іспїплїна, мешартчбны мукбд агентствојаслы да вїдчбны лок кывјасбн.

Агентствоын некушбм пбрадок абу, телефоннбј трубка бостбны

ставыс, коды абу дыш, а сы вбсна артмб доход чїнбм да аппарат шыкббдм.

Колхознікјасбс облужївајтбм сїз-жб пунктбма зев омбла, пїсбма-жа да газетјас пошта вывсан колхознікјас бнбчб оз воны лун куїм-нолбз, а мукбд дїрїї і кїбч вошбны, сы понда, мјј пїсбмбнбл-лысјасбн ужалбны 11-12 арбса челафјас. Огон.

Отв. ред. вежыс Ушакова.